

РУСЛАН

Виходить у Львові що дня крім неділя і руских свят з 5 1/2 год. пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. л. п. Д. Д. Бровського (Харунджина). Експедиция спеціальна в Агенції Соколовського в пасажи Гисслана.

Рукописи зберігає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламыші неопечатані вільні від цорта. — Оголошеня авичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 3 с. від стрічки.

Передплата
на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:
на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 1-70 кор.

За границею:
на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокє число по 16 сот.

«Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш; а не возьмеш милости і віра не возьмеш. бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Уступлене Прінетого з італійско о міністерства заграничних справ.

(X) Зміни в міністерстві заграничних справ обходять не лише інтересований край, але також інші держави, а особливо уступлене Прінетого є вельми важне так з огляду на тридержавний союз, як і на актуальну в тій хвилі балканську справу. Міністри взагалі не радо уступають, а вжеж Прінеті держав ся мимо перебутої недуги репяхом своєї теки, але наостанку був приневолений піддати ся королівському бажаню.

Австрії дав ся він доволі в знаки. Се був вельми проворний, хитрий політичний крутій, що вмів дуже зручно маневрувати. Він умів Італію пришпилити до кожного актуального питання. Де можна було що небудь зискати, він зараз вмшав ся. Для союзників був він фалшивим приятелем і все їх використовував і готов був за всяку ціну розбити тридержавний союз. Він оглядав ся то на Росію, то на Францію і змагав до того, щоби західну часть Середземного моря зробити латинською областю. В переговорах про торговельні договори стояв він твердо за удержанєм князюлі що-до італійского вина, а так само у військово-політичних справах тридержавного договору відняв вістре супроти Франції.

Уступленем Прінетого заклопотали ся тяжко деякі італійські дзєвники. Они уважали єго могутним помічником італійскої пропаганди в Альбанії і він справді робив все можливе, щоби італійський вплив там скріпити і пособляти італійским змаганям. Єго уступлене з міністерства заграничних справ уважають дзєтого значним погіршенем виглядів Італії в балканській справі. В тім дусі пише медіолянський «Corriere della Sera»: «Позаяк Італія виключена з австрійско-російского порозуміння в справі Македонії і згадані держави розділили вже поміж себе т. зв. окупацийні области, то можна лише з грозою подумати о тім, що Австрія промостить собі наостанку дорогу до Солуня, а тим способом нанесе смертний удар впливови Італії і єї моральним та материяльним інтересам на Сході і заволодіє дійсно Альбанією. За міністерства Вісконті-Веноста, коли розходило ся о кретенську справу, було би неможливе таке виключенє Італії». Дзєвник сей кінчить питанням, чи в міродайних кругах забезпечили ся, щоби Італія на случай яких переворотів не потерпіла великої шкоди. Дзєвник сей жалує, що іменно в сій хвилі, коли Італія находить ся в такім клопотливім положеню, Прінеті не держить керми державної в своїх руках, щоби видобути Італію з сего трудного положеня.

Медіолянський дзєвник зазначив сим

виразно, якою дорогою Австрія могла би зломити або бодай ослабити італійський вплив і зростаюча з кожним днем на Балкані ворохобня дає певну основу до того, щоби в згаданім напрямі ділати. Однак поки-що нічого не чуно, щоби Австрія думала забезпечити свій вплив в Альбанії і в Македонії, навпаки можна припускати особливо на основі відзвітів російских дзєвників, як «Новое Время», що Австрія відступає первенство в тій справі Росії, що було би великою політичною похибкою. Думаємо, що Австрія в рішучій хвилі таки зрозуміє свою задачу і не дасть ся зіпхнути до якогось другорядного становища на Балкані.

Ц. к. господарске Товариство а страйки.

Краківський соціалістичний орган «Narząd» подав копію друкованого документу, який редакції повелось роздобути, а який видала прєзидия ц. к. господарского Товариства до східно-галицької шляхти в справі противдїлава страйкам. Ся відозва звучить:

„Строго довірочне!

„Ви, Пане! На довірочних зборах «землян» східної Галичини, які відбули ся дня 5-го марця с. р., ухвалено вібрати дорогою добровільних жертв «земьянства» потрібні фонди на переведенє енергічної акції самооборони перед загрожуючою небезпечностю нового масового рільничого страйку в східній Галичині. Довірочний збір «землян» вїзвав підписачих заняти ся виконанєм сеї ухвали.

Було би непотрібним розводити ся над незмірною вагою порушеної справи. Бо без відповідних фондів, навіть при найбільшім напруженю, годі думати про противдїланє страйкови. Фонди і то обильні, зібрані в відповідній висоті і в як найскоршій часі, уможливають старанє за робітничі резерви, які могли би причинити ся до зменшеня шкід, викликаних страйком, евентуально до забезпеченя «землян» перед хронічним повторюванєм страйків. Колиж енергічне противдїланє страйкам також і тепер не повело би ся задля браку потрібних до сего фондів, то страйк певно вибух би з подвійною силою. А повторенє страйків потягло би за собою не тільки хвилеві, дуже діймаючі наслідки для східно-галицького «земьянства», але крім того вакликало би безуслівне піднесенє коштів рільничої продукції на довгий протяг часу. Того збільшеня коштів продукції нашї господарства не могли би в піддержати жадним способом. Тому до повтореня страйків ніяк не треба допустити. Найвисша пора заосмотрити ся в средствах спосібні о скілько можливо побороти страйк. Нині ще можна грошевими жертвами «землян» вібрати потрібний грїш для заради лиху до певного степеня, зглядно до єго зменшеня. Завтра може бути за пізно! Бо се надійшла послїдна хвиля розумної і енергічної самооборони. В тій рішучій хвилі памятаймо, що нашї вороги, за-

чинаючи против нас борбу, подбали передо-всім заосмотрити ся в одинокє успішнє зброю с. є потрібні фонди, і зібрани їх чимало. Хоч пізно, ідїм за їх слїдом! Ліпше воружити ся до борби, хоч пізно, чим згинуть безрадним і безоружним.

Надїючи ся, що Ви признаєте раціональність наших слів, удаємо ся до Вас і сподїємо ся, що Ви, ведені почутєм горожанської солідарности і кермуючи ся зглядом на «народовий» інтерес у східній Галичині, тісно злучений з інтересами «землян», зволите зложити до рук делегата, установленого Ви. Презесом Віддїлу Товариства галиц. господарского, в котрого окрузі мешкаете, а іменно до рук (слїдує імя і прїзвище делегата) добровільний даток на ціли успішної оборонної акції «земьянства» против небезпєки нового страйку.

Згаданий вже нами довірочний збір з дня 5. марця с. р. ухвалив, що мірилом до обчисленя сего податку має служити квота пів корони від одного морга землі. З суми, що випаде з обчисленя після сеї стопи, зволите зложити половину до рук висше наведеного делегата найдальше до 1. цвітня с. р., а другу половину до 1. червня с. р.

В тяжких і хмарних хвилях нашої мнущини польске «земьянство» все стояло на передї своєю жертволюбностю на ціли добра «народового» і публичного. І нині також, коли грозять нам нові удари, віримо, що ся жертволюбивість серед «земьянства» віджиє з давною силою, тим більше, що борюючи нині інтересів нашої національности в східній Галичині, рівночасно будемо боронити родинну стріху над нашими головами від пожежі, несеної рукою наших ворогів.

В імя любови до сеї стріхи, до рідних ланів землі, переказаних нам минулими поколіннями, ждемо з надїєю жертв, викликаних так національним почуванєм, як і добре зрозумілим власним інтересом.

Др. Владислав Країньский, Ян Вівієн, др. Миколай Кишштофович, Леон Подлєвский, Леон Пузина.

З наведеного документу бачимо, що з одної сторони автори відозви свідомо прибїльшили небезпєку страйку, говорячи про якісь нагромаджені фонди на сю ціль, а з другої сторони зорганїзували постійний побір страйкового податку особними делегатами. Навіть колиб до страйків не прийшло і зібрані фонди не були потрібні, або бодай не вичерпали ся в цілости, то всеж таки сей грїш задержить свою ворожу, боєву ціху і підє певно лише на гакатистичні ціли проти руского народу. Як небудь належить жалувати, що дійшло до такої острї борби між двором а селом та що той двір задалегідь застерігає ся проти всякого підвищеня платні за роботу, а намагає ся «робітничими резервами» місцево населене примусити до задержаня давних, невидатних зарібків, то всеж таки треба з тим погодити ся, як з дійсним фактом в розвою наших національно-економічних відносин. Однак не можна ніяк погодити ся з тим і треба заложити енергічний протест против сеї об-

Публична Галя авкційна

Львів — пасаж Міко ляша.

Вистава річній призначених на продажу гідна оглянення задля значного числа творів штуки і старинностей. Також богато річній до практичного ужитку як: меблі, дивани, фортепьяни, повози, машини до шитя, ровери, машини до писаня, золоті і срібні предмети, хїнське срібло, годинники, убраня і т. д., одним словом всякого рода движимости **дешево до набути.** — Ліцитації відбувають ся що тижня в четверги о год. 4. пополудни. — Вистава отворена щодень від 3. до 8 год. вечер; в неділі і в свята від 9. до 12. год. — Бюро для прїнятя річій на продажу отворене щодень від 9. до 12 1/2 год. в полуднє; для дрібнійших річій також і пополудни від 3. до 6. год.

ставини, що тут ц. к. господарске Товариство виступає як ініціатор в справі «народовей» і «земьянскей». Своє півурядове становиско та свої державні субвенції се товариство не сьміє використовувати на се, щоби відгравати ролю якогось «ржонду народового», який накладає самовільно, без дозволу властей якісь податки на кастові цілі, стягає їх через свої органи та громадять фонди на цілі польської гакати.

Н О В И Н К И.

— Календар. Ві вторник: руско-кат. Трофима; рим-кат. Віталіса. — В середу: руско-кат. Ірини; рим-кат. Петра муч.

— Концерт «Соколі» — получений з гімнастичним поїєм відбуде ся — як нам доносять — в Фільгармонії дня 6. мая. Комітет під проводом п. Доманика робить всякі стараня, щоби концерт вивав як найсвітліше. Хор «Сокола» числить понад 60 ругинованих співачків, між соловини продукціями приготовлюють ся ріжкі артистичні несподіванка. В концерті приймуть участь дві оркестри, фільгармонія і військова, а гімнастичні виправи на просторій естраді Фільгармонії, під умілим проводом голови п. Будзюновського, викличуть певно горяче одушевлене публіки. Сей публічний виступ нашого «Сокола» буде новим, світлим подвигом сего симпатичного і діяльного Товариства і тому належить желати ему, щоби заповіджений концерт удав ся вповні і під кожним зглядом як найліше.

— 3 Тов-а ім. Котляревського у Львові. Засіданя Виділу відбуде ся в четвер дня 30. с. м. о 7. год. вечером в льокалі «Львівського Бояна».

— Аматорске представлене в Станиславові. В пятницю дня 1. мая с. р. відбуде ся в сали театральній ім. Монюшка в Станиславові заходом «Драматичного Кружка» аматорске представлене дво одноактівок: «Баркароля» драматичний образец в одній відселоні; «З розпукі» комедия в одній відселоні. Між штуками відиграє п-на Мандичевска фортепянове сольо а п-ні Геттерова відспіває сольо меццо-сопранове. З огляду на вдячну гру звісних і же нашій П. Т. Публіці аматорів просить ся о громадну участь публіки як місцевої так і доокресної.

— Непорозумінє викличують подвійні плякати на концерт п. Крушельницької. Комітет з рамени «Львівського Бояна», уряджуючий сей концерт, під проводом п. Вол. Шухевича, призначив дохід з концерту на руських афішах «на будову руско-українського театру», а на польських «на budowę ludowego teatru». Отже заходить питання,

чи часть доходу піде на театр п. Пільського з уллиці Зіморевича, що носить назву «ludowy teatr», чи може се лише ланка на польську публіку? Сяк чи так, се погана компромітація комітету.

— Ювілей Яна Галля. В справі обходу 25-літньої композиторської праці Яна Галля зібрали ся в суботу в «Колі літератко-артистичнім» у Львові представителі музичного сьвіта і вибрали комітет, який займе ся урядженем комизиторского концерту Яна Галля в половині мая с. р. До комітету вйшли з Русинів проф. Волод. Шухевич, яко голова «Львівського Бояна» і радник Анатоль Вахнянин.

— Стіваришенє функціочарів автономічних в Галичині розвиває ся дуже успішно. В протягу трех місяців своєю ествонаня позискало оно повну сгоку членів зі всіх урядів автономічних як: з краєвого виділу, магістратів, краєвих шпиталів і рад повітових. На чолі спису членів паходить ся назвище посла і члена краєвого виділу, Михайла Глидзюка. — В початках мая с. р. відбудуть ся надзвичайні загальні збори, в цілі осточної організації і взаїмного познакомленя членів. Зголошеня приймає і всяких почеснєх уділох Вацлі Стіваришеня у Львові в льокалі власнім при ул. Скарбківській ч. 43. в партері.

— Середно-європейский час на почті. Дирекция почт і телеграфів оголошує: На основі розпоряженя ц. к. Міністерства торговлі з дня 31. марта 1903 ч. 6703 (в розп. почт. тел. ч. 38 ex 1903) буде від 1. мая 1903 в службі почтової, телеграфічній і телефонічній введений час середно-європейский (час зеліничий). Від тої пори будуть очевидно також урядові години для обслуґи публіки починати і кінчити ся після часу середно-європейского.

— Загадкова справа. Соціалістична «Воля» подала витяг карного судового реєстру, в яким стверджено, що Антін Витовд Демянчук був обжалований в р. 1897 за крадіж золотого годинника, а хоть став увільнений задля браку доказів, то відтак відступив від обжалованя о клевету; відтак в р. 1898 мав доходженє в львівськєм карнім суді за сиропевіренє, а за крадіж відсидів 2 місяці арешту; в Станиславові відсидів вєсім місяців за крадіж, а відтак відслано его до Чернівців, де гарнізонний війсковий суд засудив его на 5 місяців тяжкої вязниці. Станиславівський суд поставив був Демянчука під поліційний дозор, однак высшій краєвий суд зніс се зарядженє з мотиву, що засуджений не міг би в своїй громадї Забережю заробити на житє. Крім сего Демянчук був ще караний два рази у Львові за обиду поліційної варты і раз в Долині за піянство. Вєсі ті засудди приписала «Воля» теперішньому редакторови «Р. Селянина», а давійшому співробіткови «Діла» і редакторови

«Свободи» п. Витовдowi Демянчукови. Дивно, що сей карний реєстр не був тоді звісний руским соціалістам та радикалам, коли сей чоловік працював поруч з ними не лише по редакціях, але і на страйковім терені. Наші читачі пригадають собі звістку, що торік той сам п. Демянчук був арештований за страйкову агітацію і при тій нагоді була також згадка про ті судові карі і запереченє що-до автентичности особи. Характеристичним є також до особности п. Демянчука, що з руского страйкового агітатора перекинув ся тепер (мабуть після самоубійчого постріленя) на редактора газети, видаваної за польскі гроці і в польско-гакатистичних цілях. Отже п. Демянчук перечеить рішучо, з метрїкою і пєсьвідкою парохіального уряду в руді, ідентичність своєї особи з Антоном Демянчуком, записаним в тім самім селі і в тім самім році в метрикальній книзі, б. писарем громадським, караним кілька разів судово і тепер незвісного побуту. Против «Волі» п. Демянчук має виступити судово і тоді справа вияснить ся.

— Цісар уділив з власних фондів 10.000 К запомоги для погорільців в Ланчині.

— Пожар в Микулинцях коло Тернополя — про який ми в суботу подали коротку згадку — вибухнув в пятницю о 9¼ год. рано в домі століра Мавра Полісюка, котрий налив в печі подовою. Запалена полова наслідком шалїної на дворі бурі вилетіла коїном і запалила сусідні доми. В пів години стояв цілий ринок і торговниці в морю огню. Вітер розкадав головні на всі сторони так, що запалив ся 3-поверховий млин і фільварок гр. Рея, віддалений від міста на два кілометри. Згоріло загалом около 400 домів, переважно жидівські, а між ними магістрат, почтовий будинок, провінація, фабрика сукна, чотири синагоги жидівські, парня, трафіка, склад соли, школа фундації бар. Гірша, християнська Спілька торговельна і ин. В огні згинули два жиди і якась жєнщина, але здав ся, що згоріло більше людий. Шкода виносить около мільон крон, а була обезпечена на 400.000 К. Уратовано від огню: церкву, костел, суд, горальню, бровар і часть міщанських загород на передмістях. В справі збираня складок на погорільців завязав ся окремиї комітет.

— Огні. В Тернополі згоріло оводі 16 домів на передмістї при ул. Цвинтарній при зеліничім шляху. Шкода виносить 40.000 К. — В Клуковичах коло Кристинополя, сокальського повіта, зничив огонь дня 21. с. м. 36 господарста, вартости до 48.000 К. З того 28 господарств було обезпечених. В цілім селі Клуковичах було всего 66 господарств. — Дня 22. с. м. вибухнув огонь в Батятичах, жовківського повіта, в домі податкового ноборця. Завдяки енергічній помочи місцевої сторожі охотничої огонь зльокалізовано

Марко Мурава.

ARS LONGA.

I.

Колись давненько лицарі гуляли,
А в смутку-горю мірались з богами.
Нині змінилось. Іншими стежками
Робітник і лицар попрямували.

Колись душа, як груди була зі стали,
Тож як крушилось серце друзочками,
Або душа палила як огнями
То доли гори в відгомін стогнали.

Дивіть на муки скону Ляокова,
Як тіло духа у борбі малює!
А нині? Нині криє все обслона,

Краса і гідь зарівно ся пудрує...
Все закон має поступово-модний,
Такий культурний, пустий і безплідний!

II.

Ви кажете, що пісня віща, нова
Має складатись випещена, гладка,
Щоб красним словом плила красна гадка
І щебетала як пташка чудова.

Думаєте, що проста, щира мова
Вже до серць наших непридатна кладка
Що до часу вна мов гребінна латка
Пристала, або з шмат на фрак обнова.

Колиж ся справа гарна та без соли!
Богато цукру, прибагів богато
Даєте їсти в будній день і в сьвято —

Всю чужину везете до етодони.
А наситившись, чи не стане нудно?
Чи знов шукати не будемо блудно?..

III.

Вся думка наша вбрала ся сьвяточно,
Кудаж підемо ясно-подорожні?
Чи помолитись Богові побожні?
Чи нас мавить гостина де байочна?

Чи то думок пічнєсь війна казочна?
Чи кличуть на весіля нас преможні?
Чогож нараз ми стали так трівожні?
Може заграда йде нам остаточна?

Може до праці вбрали ся так ладно!
Ой за богато блєсків! Так не складно
Ні до роботи, аві до охоти!

Скиньте лахматя послїдну крихітку!
Що не пічнете — киньте позолітку!
А не буде за нею там скорботи!

S. VII. 1897.

IV.

Скажете любі: деж пісень новітних
Нам роздобути! Сєли з віків до нині
Не пережилось вєсь в сьпівній людній?
Деж хоть дрібниць дістати незамітних?

Чиж тільки в пісню бачимо нєлітних
Борців безвєсних? В чоловічій глині
Мабуть ще кисне, бо йно мраки сині
Сіріють всюди з думок і мрій глітних!

Може і правда! Може з мрак комети
Житя і сили в люцкості розблєснуть.
Може зі словом ви туда підете

І думи нові, новим сьвітлом трєснуть!
Щоб не за пізно! Краще було-б в вами,
Коби комети ви несли думками!

V.

Нині велитні, громовина, нара
Велитну думку молотами грізно
Кують — і нині в робітнях завязно,
Бо праці всюда налягає хмара.

Так, нині в серце бє тарах ікара,
Нині ніяко розмолитись сльїзно!
Від сходу ранка аж у вечір пізно
Розум і серце рве ідей цєстара.

Так ваша думка вас не оборонить!
Най наше серце йно як дзвін задзвонить
Любов вселюцку і вселюцкі болі

І гадку волі до діла-роботи —
Здрігнуть ся можні, велухають ся голі,
Зі смутку блисне день житя-охоти!

VI.

Коли сьмієш ся, сьмієся на всю губу,
Радість, веселість най будуть сердечні!
Не будуть в гадці, в слові суперечні,
А то йно творите облуду грубу.

Бо сьм'їх і плач то на забаву люду
Ведуть з безодні духа, безконечні
Бурі великі, люті, небезпечні,
Що йдуть в обіймах щастю на загубу.

Щасливий, хто в сльозах не затопить долі,
Хто хоть угне ся, підніме ся скоро,
Не дасть зломити в бурях сили-волі!

Щаслив, кому в душі думкам простора,
Хто в щастю пусто не перєсьміє ся,
Бо біль і втіха тернем в серце ва ся! —

і згорів лише дах сего дому. Оронь мав бути підложений.

— **3 Угнова** доносять, що між ними арештовано за оводішній напад на жидівські дома: Онишкевича, азекураційного агента «Дністра» і міського радного, Скрипчака, громадского поліціянта, Н. Магуру, міського радного і П. Марушкевича, судового вольного. — По точнім обчисленню показує ся, що того дня згоріло в Угрові 24 домів, 29 сгоділ і 11 етаєн.

— **Страйки залізничних робітників.** З Турки (коло Хирова) доносять: Робітники заняті при будові нової залізниці на просторі Стрілки-Угорська границя в числі 3.500 засстрайкували і домагають ся підвищення платні і скорочення денної праці. В суботу вчором вмащерувало до Турки околдо 600 страйкарів зі шляху Турка-Ужок. Похід був величавий і викликав сензацію в місті, бо в Турці не бачено ще страйкарів.—Комітет страйкарів він в суботу нереспрачн з працеодавцями, але до згоди не прийшло. Турчанський староста п. Вільнський з обави перед розрухами покликав в Самбора ескадрону уланів і загрозив страйкуючим арештом і шукачами, коли не повернуть до праці. До Турки має прийти з Кракова пос. Дачинський, аби в страйковій новині закнуги свій червоний невід на робітників переважно Бойків і Лемків.

З Турки доносять телеграфічно, що вчора прийшло до угоди межн робітниками а працеодавцями і нині робота почала ся знова на цілм шляху. Робітники одержали часть жаданих полекший.

— **Іменованя.** Президент міністрів, яко управитель міністерства судовництва іменовував нотарями отсчх нотаріальних кандидатів: Маріяна Глазаревича з Гриманова для Цішанова і Йонаша Горвіца, нотаріального заступника в Жабю для Жабя; переніе нотарів: Івана Босаковского з Городенки до Снятина, Кароля Ванька з Комарна до Городенки, Івана Людкенича з Жураїна до Косова і Станіслава Длугшевского з Цішанова до Рогатина.

— **Замки на леді.** З Самбора доносять, що проєктоване на 1 липня с. р. отворенє нового шляху залізниці Львів-Самбір мабуть озвізнить ся, а то з сеї причини, що залізничий насип коло Купошків пірнув в багах і треба буде знова насипати. Що насип пірнув в багні — не можна сему дивувати ся, бо був за тяжкий. Але треба подивляти бистроумність тих, що попровадили залізничий шлях через бездонні торфові болота наддністрянські. Як нам доносять — коєть ся трачу на тих болотах раз до року, а косарі при роботі западають в болоті часом аж по паха, а під ногами трясє ся їм торфовище. На такм ґрунті ще неодни насип може пропсти під землею.

— **Китайці вандрують до Європи.** Вабудованє

VII.

Не товариші — а брати в і рідні,
Хотій не так як менший брат одженні.
Пророки правди, правдою пишємні,
Писіть, співайте у тюрмі — свободні!

Най співви ващї як зірки погідні
Холодять сираги і жарї південні,
Най ліком лаяють голоси пісенні
У бідну хату, поміж люди бідні.

Най не злякають ся уста співучї
Сьвівати рани, бідноти і болі,
І муки пекла, пекло все родючі.

Най свободить ся з ясиру-неволї
Народ невольний і народ у власти,
Щоби до сьвітла кладку всім покласти.

VIII.

О мисли сьвітлі, рожами розмаїні,
Розцвітотм сердца чарівні в приваду!
Плиніть щасливо в люцкостн лєваду,
Душі і тілу добрі, хлібодавні!

Витайте в села, на шляхи розсгаїні,
Скликуйте духів на жичливу раду,
Учіть любити, вчіть мирати зваду,
Учіть лучати, щоб зійшли ся крайні!

Бо щож по думці найкрасшїй остане,
Коли як блискавка у скої звяне?
Бо щож по цьвітах красних, чарівничих,

По їх вінках на трупах невідличих?
Жяте і думка се найкрасші дари —
Щасливий, хто від них відверне хмаря.
48. VI. 1897.

сібірекої залізниці має наслідки, яких ніхто не сподівав ся. В Москві показало ся нараз 30 китайських купців, котрі ходять по місті та продають товари шовкові і виробн із слоневої кости. Мимо того, що они лиш короткий час в місті, а вже вжили ся в тамошні відносини. Англійський писатель Генрі Морман звертає увагу в своїй книжці на «жовту небезпечність» і доказував там, що сибірека залізниця причинить ся до того, щї Китайці зачнуть вандрувати до Європи. В многих сибірських містах осіли вже сотки китайських купців, котрих спровоадили китайські робітники, що робили при будові залізниці.

— **Затросєне крови при голєню.** В Варшаві приключив ся в сях днях грізний случай затросєня крови бритвою. Тамошний купець п. С. голив ся у голяра і при тім затяв ся бритвою в бороду. Голяр потер зранене місце, як звичайно, галуном і застанувив кров. Другого дня п. С. почув біль в долішній щодї і пішов до лікаря порадиши ся. Лікар заявив, що п. С. уляг затросню крови і радив сєйчас витати цілу долішню щодку. При помочи кількох хірургів черевїв операцію, але она на нічо не здала ся, бо затросєне крови розійшло ся вже була по цілм тілі. По кількох днях п. С. помер, осиротивши жену і четверо дітїй.

— **Залізнична катастрофа.** На шляху Москва-Київ стала ся в велику суботу рано страшна в своїх наслідках катастрофа. Залізницею їхало тоді велика сила подорожних, як звичайно перед сьвятами, а поїзд тягнули дві машинї. З незвісної причини вискочили із шин 2 вози ІІІ класн, 2 вози ІІ класн і один віз І класн і перевернули ся. Мимо сего поїзд їхав далше ще якых 200 метрів і тягнув за собою потороцєні вагона Цпа катастрофі згнуло — як доносять — дві особи а 19 є тяжко равених.

200-літній ювілей Петербурга будуть обходити сего року. На се торжество мають запросити представителів 33-ох найбільших міст заграницнх і 60-ох міст в Росії.

— **Печеру в Лурд,** в якій містить ся чудотворний образ Матери Божої, після розпорядження французского правительства не замкнугь. Єпископ зарядив, аби ошкї над сею печерею мило сьвітєсе духовенство.

— **Англійского короля обікрали.** До париского Figara-а доносять з Сиракуз, що всі подорожні пакунки і скринї англійского короля Едварда пропали в дорозї залізницею в Реджіо до Сиракуз. Доси не викрито злодіїв, ані не віднайдено украдених пакунків.

— **Прусский офіцер шпігуном** в користь Франції. З Риму доносять, що на жаданє тамошної поліції увязнено в Сан Ремо бувного пруского офіцера Гельмута Весселя, за котрим шукала пруска прокуратория з причини шпігуєства в користь Франції і продажі французскому управительству планів торунської крїпости. Вессель був давїйше офіцером артилєрії в Торунї; повело ся ему однак утечи і від тоді перебував будьто в Нідці, будьто в Сан Ремо під прибраїним називієм. Арештовано противив ся завзято, дказував, що проступок его є політичної, а не кримінальної закраски і вигадував богато на пруске правительство і на німецкого цїсаря, за що буде також відповідати перед судом.

— **Грім і дерева.** Статистика ударів грому веде до заключєня, що грїм має особливше угодобанє до деяких дерев. Стверджують се новї спостереженя К. Міллєра, який в «Нптшт und Erd» звіставив резульати своїх дослідів, що їх робив через 11 років в лісах одної місцевости, зарослої різнородними деревами. В тім часї грїм ударив 56 разів в дуби, 3 рази в ялицї, 20 разів в сосни, а ніколи не діткнув ся буків, хоч они становили більше як половину всіх дерев в тій місцевости.

— **Сьвіточї науки після голосованя.** З вчатком марца с. р. подало фільологічне товариство в Флоренції своїм членам інтерєсну тему: «Які найважїйші 10 з сучасних людей в сьвітї?» В зятках подано тих 10 представників науки і літератури: Кардуччі, Шїанареллі, Паціфотті, Маркїні, Лев Толстой, Момьєн, Хексель, Нансен, Ібзен і Спенсер. Берлінські часописи накинуги ся на Італійців мокрим рядном, що ось вони рішили питанє крайню односторонню: они не вказали ні на одного представника штук, та за се влучили в єдинє «сьвіточів» чотирох своїх земляків, яких імена навіть не звісні за границями Італії. Тим часом «Welt-Spiegel» помістило в своїм ілюстрованім додатку портрети тих 10 «вїбраних», та рівночасно звернуло ся до своїх читачів з таким самим питанєм. Відповідно до числа одержаних голосів обїццала часописє дати портрети тих «славних». Як-раз тепер наявило ся давню вижаданє число «Welt-Spiegel». На першїм місци стоїть портрет Льва Толстого (502 гол.). Відтак слїдують портрети Момьєна (496 г.), Маркїніого (425), Едісона (368), Нанзена (270), проф. Рєнтгена (264), Менцєля (248), Коха (228) і цїсаря Вільгельма (203). Як бачимо, Німці зробили те саме, за що гнівали ся на Італійців: вони влучили в число 10 «сьвіточів»... пять Німців! Характеристично, що не стрїчаємо ні одного Француза. Рівночасно звертаєсь ся часописє

в прошенєм подавати імена найзнаменитших сучасних жінок.

— **Старї панни обидили ся!** Американська земля двисає на собі попри всякі ужиточні і непотрібні кльоби і товариства також товариство старих панночок, яке називає ся Western Nev-York Old Maids Union. Недавно відбули ся в Рочестєр коло Нового Йорку дорічні збори того товариства, отворєні промовою голови панни Амелї Гїдінсон. Ся ціла промова була відповідію на одну з агїтаційних промов президента Рузвельта, в якї він затронув немилє питанє для старих паннів, іменно взивав горожан Сполучєних Держав до старань о численних потомків. «Нехай президент — казала панна Гїдінсон — займає ся справами митових тариф, трустів і виборів, се его діло, а справу дїтїй найоставить стараню женщины сеї великої републики. Они вже собі без него дадуть раду!» і т. д. Промову панни Гїдінсон прийняли слухачки грїмкими оплесками.

— **Справленє ошибки.** В 82. ч. «Руслана» в рубриці «Наука, штука...» напечатано через ошибку «Артистична повість» замість «...новість», як се впрочім самї Впов. Читачі могли замїтити зі змістуг сеї новинки і справити ошибку.

— **Родимці! Памятайте на бурсу Руского Товариства педагогічного у Львові!**

Посмертні **†** оповїстки

— **Др. Мелїтон Бучинський,** адвокат краєвий, основатель і вельми діяльний член руско-українських товариств в Станіславові, упокоїв ся дня 25. с. м. Похорони відбули ся нинї в понеделок. В. е. п.!

— **Померли:** в Задарї єпископ з Себенїко др. Заннонї; в Кутах Богдан Мардиросевич, редактор «Kofomyjsk-oi Gazet-и».

Наука, штука, література.

— **Тимовей Бордуляк.** Під єим заголовком помістила «Кієвская Старина» за цьвітєнь 1903. р. розвідку про твори нашого, талановитого письменника, о. Т. Бордуляка, пароха в Городищу. Розвідка, писана п. Е. К. а основана на статїє Осипа Маковєя, підносить високо значєнє Бордуляка, яко письменника. В розвідці висказана надїя, що о. Бордуляк збогатить ще наше письменство неодним цїнним твором.

— **Про відчит проф. Богдана Лєпкого п. з.** «Василь Стефаник на тлі сучасної української літератури» пише краківский Czас: В суботу 25. с. м. члєни Славянського кльобу зібрали ся численно, абу вислухати відчиту п. Б. Лєпкого про Василя Стефаника, найвизначїйшого представитєля сучасної української новелїстики. Прелегент визначив ся самий в українській літературї, яко талановитий лірик, творець незвичайно сьлівних пієнь, чаруючих віжною меланхолїєю мисли. Его відчит був також овїяний поезїєю глибокого відчуваня творчости Стефаника, а прикував увагу слухачів як гарною формою так влучними порівнанями українського автора з споріднєними таланами в інших літературах. П. Лєпкий відмалював у вступі яркими словами природу Покутя в часї осїнної слоти, яко живий образ смутку прїнкаючого творї Стефаника, котрий, яко родом з Покутя, там постійно перебував. Прелегент представив далше літературний доробок молодого новелїста, переходячи по черї три томики его оповідань с. в: «Синю книжочку», «Камінний Хрєст» і «Дорогу». Подав зміст деяких творів і навив в гарнім перекладї знаменні уступи, що улекшило ему в дальшїм ходї виказати головну цїху творчости Стефаника. Повне знанє людю, сноувчанє з его долею і недолею, здібність вишкати в найтайнїйшї закутїни мужицкої душі і знаменитї а незвичайно оригінальна форма — отсе головні прикмети сего автора. Опієля займає ся прелегент становишем Стефаника в українській літературї давїйшїй і сучасній, виказав его відносини до Марка Вовчка і Федьковича і перевів паралєлю межн Стефаником, бачном мужицкої недолі, а Горким, поетом сирітского жїтя бездомних волоцогів. Закнчив словами Горкого, «до людий має право промовляти лише сеї, що їх або дуже любить за їх недостатки або хибн, або дуже кохає за їх терпїня». — Стефаник має се право. — Слухачї сердечно прїжукнували прелегентови за гарний відчит. В дискусїї забїрали голос проф. Трєтяк, п. Адам Сьвєдцький. Підношено потребу польского виданя творів Стефаника, яких численні переводи порозитували по часописях краківських і варшавських. — Отсїх кілька замїток про відчит п. Лєпкого подаємо тимчасом за Czас-ом, а в найблизших днях напечатано в фейлетонах цїлий відчит про Василя Стефаника.

— В концертї «**Льв. Фільгармонїї**» з 23. пьвїтнєя взяв участь пїніст, Лєон. Годовський. Віртуоза сего мали ми вже нагоду оцінити по першїм его виступї у Львові, 3. єчня с. р. Годовський

не змінив ся багато від сего часу і заєдно кладе ще вагу на сторону технічну (в котрій є знаменитий і бравуровий), а менше зважає на духа самої композиції. Концертант умієв проте в своїй програмі композиції Ліста (концерт A-dur), Шуберта-Ліста «Серенада», Брамса варіяції на теми Паганініного — річи, що вимагають знаменитої техніки, але не міг нас завяти ні Рубінштайна «Miniatures» (ч. 9.), ні ноктурною Шопена. Годовський пробує ся і в композиціях оркестральних, але на тім поли не достає ему інвенції. Може час надолжить ті недотатки...

З новостий оркестральних почули ми на двох послідних в сім сезони концертах популярних з 25. і 26. цвітня Сан-Сена сінфонію с-moll, Француский сей широко звісний композитор впровадив в сю сінфонію побіч звичайні оркестральні інструменти також фортепян і органи. Тим ся сінфонія визначна. Увісона скрипкові, челлів, а навіть і тромбонів, що ведуть мєльодію на тлі спокійно пливучої гармонії органів, роблять миле вражєне. Фортепяном заступив композитор тут і там арфу. Crescenda виходять

при тій комбінації інструментів знаменито, а fortissima tutti з великою силою.

Розуміє ся, що контрасти (pianissima) тим ефектовійші. Надто впроваджене органів і фортепяну між оркестральні інструменти подало композиторови спроможність накладати на свою композицію всякі найріжнороднійші краски. Сан-Сен не забув і про всякі перкусийні ефекти, котрі може місцями і надуживає. В ціло-сти сінфонія робить добре вражєне.

Другою новостію була пята сінфонія Чайківського. Сей славянський Бетговен плакав, як звісно, музику поважно і клясично. Полетні мєльодії, ясне переведєне тем і знаменита фактура, знаменують всякі єго твори.

І знаменитий дїрїгент оркестри, п. Челяньский, дав нам почути в концерті з 26. цвітня одну свою оркестральну композицію: «увертуру до комедії», що відзначає ся не лише оригінальною інвенцією, але і доброю фактурою. Є се з черги третій твір оркестральний талановитого управителя «Льв. Фільгармонії».

Н. В.

— Репертуар Львівської Фільгармонії.

Ві вторник, 28. с. м.: не буде концерту.

В четвер, 30. с. м.: концерт на органах при співучасті Едварда Треглеря, кор. надв. органіста.

Телеграмм.

Відень, 26. цвітня. На намісника рішучо призначений гр. Андрій Потоцький, маршалок кр., а на віцепрезидента др. Клеберг, гофрат при адміністраційнім трибуналі у Відні (давнійше совітник намісництва). Місце маршалка кр. має заняти знов гр. Станіслав Бадені. Се вже річи довершені.

Відень, 27. цвітня. Приїхав ту нині рано о 9. год. саксонський король Юрій, привитаний на двірці цісарем, архикнязем Францом Фердинандом і иншими архикнязями. Король замешкав в бургу.

Відень, 25. цвітня. При тягненю лїотерї на віденську огрівальню унала головна виграна в квоті 40.000 К на серию 3569 ч. 29; 5.000 К виграла с. 3240 ч. 21; 3.000 К с. 715 ч. 55; 2.000 К с. 2351 ч. 40.

Іскїб, 27. цвітня. Коло Прадовиць прийшло до стрічі турецкого війська з болгарською ватагою. В борбі погыбло 93 Болгар і 14 Турків, а 16 Турків було ранєних.

Царгород, 26. цвітня. Після тайного доносу, один офіцир і вісьмох инших Болгар виїхало з Болгарії до Македонії з наміром поубивати російських консулів. В міродатних кругах сумнівають ся, чи заговірники зможуть виконати свій намір.

НАКЛАД А. ХОЙНАЦКОГО.

Бернстеріе Бернсо.

LABOREMIUS

драма в 3 актах.

переложєна після авторизованого німецкого виданя Львом Лопатиньским.

Модерна темз і модерне наскрїє єї переведєна. Діяльог є справді містерною плетінкою драматичної роботи. Єго читати є може більшим удоволєням, як бачити на сцені, де нещю пропадає не один дотепний натяк та тонка відтїнка.

Наї ути можна в Ставропільській книгарни у Львові.

Товариство взаїмних обезпечєнь

„ДНІСТЕР“

ЛЬВІВ
РИНОК Ч. 10.

ДІМ
„ПРОСВІТИ“

одинокє рускє товариство асекураційнє, заснованє в 1892. р.

обезпечает будинки, движимости, збіже і пашу против шкід огневих, побиаєв умірковану оплату премій, а чистий зиск т. є надвишку з оплат розділяє межі членів яко звороти; в послідних трех лїтах виносив зворот 8%.

ДНІСТЕР

виплачує шкоди дуже скоро а опїнку шкід переводить разом в делегатом і місцевими членами. За 10 лїг виплатив 6.064 відшкодовань в сумі 3.187.258 К.

ДНІСТРА

полїси приймають при позичках Банк краєвий і каси ошадности.

ДНІСТЕР

посередничить при обезпечєнях на житє в Іраківськїм Товаристві, відступає частє провізії з таких обезпечєнь на рускі добродійні цілі; длятого на житє треба обезпечити ся тільки через «Дністер».

ДНІСТРА

фонди виносить з кінцем 1902. р. 838.364 К і всі уміщені в цїнних паперах пушлярих.

ДНІСТЕР

удїляє агєнції селянам особливо там, де єще не роблять дотеперїшні агєнти.

ДНІСТРА

агєнти заробили вже 432 тисячів корон провізії.

Розклад поїздів залїзничих обовязуючий від 1-го мая 1902.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.	приходить	о годїні	посп.	особ.	відходить	о годїні
		6:10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня	6:25	до Сучави, Жидачева, Кересмезе, Потутор	1:55	до Підволочиск (Київ) Бродів дв. головний
		6:20	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Чорткова	6:30	до Підволочиск (Київ) Бродів дв. головний	2:09	6:43 " " дв. Підзамче
		6:50	з Брухович, щод. від 15. мая до 14. вер. вк.	6:35	до Лавочного (Пешту) Борислава, Дрогобича		
		7:45	з Янова	8:40	до Кракова (Відня, Праги), Берлина		
		7:40	з Підволочиск, Бродів на дв. Підзамче	9:00	до Лавочного, Хирова, Калуща		
		8:00	" " на дв. головний	9:15	до Янова		
		8:10	з Лавочного (Пешту), Калуща, Хирова	9:50	до Безаці, Сокала, Любачова		
		8:15	з Сокала, Гавя-рускої	10:30	до Чернівців, Потутор		
1:35		8:50	з Кракова, Відня, Праги, Берлина	10:40	до Терновола, Потутор, дв. Під.		
		10:25	з Янова, Любачова	10:57	" " дв. год.		
		11:55	з Станиславова (Кересмезе, Потутор)	1:25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділю і свята		
		1:10	з Лавочного, Калуща, Хирова, Борислава	2:15	до Брухович від 15. мая до 14. вересня в неділю і свята		
		1:23	з Янова	3:05	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.		
2:20				3:15	до Янова щоденно від 1. мая до 30. вер.		
2:35				3:26	до Брухович щод. від 1. мая до 15. вер.		
		3:14	з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і св.)	3:30	до Рашева, Хирова, Любачова		
		4:40	з Самбора, Стрия, Скольного (15-30.9)				
		5:11	з Підволочиск (Київ), Бродів на дв. Під.				
		5:35	" " на дв. голов.				
1:45		5:40	з Чернівців, Іцкан				
		5:50	з Кракова				
Ніч							
		6:00	з Сокала, Безаці і Любачова	12:45	6:10 до Станиславова, Жидачева		
		8:04	з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і св.)	6:20 до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)	6:20	до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)	
		9:12	з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і св.)	6:30 до Янова від 1. мая до 15. вер. будні дни	6:30	до Янова від 1. мая до 15. вер. будні дни	
		9:20	з Чернівців, Букарешту	6:35 до Лавочного (Пешту), Калуща, Хирова	6:35	до Лавочного (Пешту), Калуща, Хирова	
		9:25	з Янова (від 1. мая до 30. вер. в нед. і св.)	7:10 до Сокала і Гавя-рускої	7:10	до Сокала і Гавя-рускої	
12:15				8:16 до Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і св.)	8:16	до Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і св.)	
		9:50	з Кракова, Відня, Берлина) Ясла, Розвадова	8:25 до Перемішля	8:25	до Перемішля	
		10:03	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)	9:00 до Підволочиск, Бродів гол. дворець	9:00	до Підволочиск, Бродів гол. дворець	
		10:02	з Підволочиск (Київ) Бродів на дв. Під.	9:20 " " дв. Підзамче	9:20	" " дв. Підзамче	
		10:20	" " на дв. голов.	10:05 до Янова від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.	10:05	до Янова від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.	
		10:50	з Лавочного (Пешту) Хирова Калуща	10:30 до Іцкан, Чорткова	10:30	до Іцкан, Чорткова	
		3:14	з Терновола, Грималова на дв. Підзамче	11:00 до Кракова, Відня, Варшави, Праги	11:00	до Кракова, Відня, Варшави, Праги	
		3:35	" " на дворець головний	11:10 до Підволочиск, Бродів дв. головний	11:10	до Підволочиск, Бродів дв. головний	
				11:32 " " дв. Підзамче	11:32	" " дв. Підзамче	
				4:15 до Кракова, Відня, Праги, Самбора	4:15	до Кракова, Відня, Праги, Самбора	
				5:50 до Брухович від 15. мая до 14. вер. щод.	5:50	до Брухович від 15. мая до 14. вер. щод.	

ЗАМІТКА: Пона нічна числять ся від 6 годїни вєчєром до 5 годїни 59 мїнут рано.

Час середно-європейский ріжнить ся від часу львівского о 36 мїнут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мїн. часу львівского. — Бюро інформаційнє ц. к. залїзниць державних (ул. Красївїх ч. 5.) удїляє подєлень в справах залїзничих, продає білетї всякого рода і розкладї їзд.

За певну і добру льокацію поручаємо

- 4 1/2% листи гіпотечні
 - 4% листи гіпотечні коронові
 - 5% листи гіпотечні преміовані
 - 4% листи товариства кредитового земского
 - 4 1/2% листи Банку краєвого
 - 5% облігації Банку краєвого
 - 4% позичку краєву
 - 4% облігації пропінацийні
- і всілякі рентї державні

Тї папери продаємо і купуємо по найточнійшїм курсї денним.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО